

TEM[®] 2010

Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av
turismen i Arvika kommun

inklusive åren 1997, 1999, 2001, 2003, 2005 och 2007-2009

INNEHÅLL

Utveckling turismen i Arvika kommun 2010	3
RESULTAT TURISMEN I ARVIKA KOMMUN 2010	
Omsättning totalt och per kategori	5
Omsättning fördelad på branscher	6
Övernattningar/besök	7
Sysselsättning	8
Skatteintäkter	9
Regional omsättningsstatistik	10
Utveckling turismen i Värmland 2010	11
Utveckling turismen i Sverige 2010	12
Definition	19
Källor	20
Genomförande	21

Denna rapport är utförd av Clas Andersson
på uppdrag av Region Värmland/Visit Värmland
21 april 2011

© RESURS AB
STOCKHOLM • TEL 08-559 232 40 • resurs@resursab.se
MALMÖ • TEL 692 81 20 • ca@resursab.se

Denna rapport bör huvudsakligen användas för köparens
interna bruk och för det ändamål den är köpt.
Om rapporten citeras är vi tacksamma om källan "Resurs AB" anges.

UTVECKLING TURISMEN I ARVIKA KOMMUN 2010

Rese- och turistindustrin i Arvika kommun omsätter 190 miljoner kronor och ger arbete åt ungefär 170 personer (årssysselsatta) under år 2010.

Den totala turismomsättningen har minskat med 17,5 miljoner kronor 2010 jämfört med 2009.

Den kommersiella delen av turismomsättningen, den del som kan påverkas med traditionell marknadsföring, har ökat med 1,3 miljoner kronor 2010 jämfört med 2009. Den omsättningsmässigt största ökningen har skett i kategorin fri camping (inkl kanoting) som har ökat med 3,8 miljoner kronor p g a ett ökat antal övernattningar av fricampare enl TDB. Det totala antalet kommersiella övernattningar har minskat med

ca 3 700 gästnätter (minskningar i kategorierna camping, gästhamn och övrig övernattning/ festivalen) medan omsättningen har ökat med 1,4 miljoner kronor 2010 jämfört med 2009. Dagbesöken uppvisar en oförändrad omsättning 2010 jämfört med 2009.

Den icke kommersiella delen av turismomsättningen har minskat med nästan 19 miljoner kronor 2010 jämfört med 2009 vilket beror på ett minskat antal övernattningar i fritidshus och hos släkt/vänner samt lägre utlägg i kategorin släkt/vänner.

Dagbesöken svarar för 26 % av den totala turismomsättningen 2010 och är därmed den omsättningsmässigt största kategorin. Av det totala antalet redovisade dagbesök 2010 uppskattas 49 % som ej kommuninvånare, d v s turister, och av dessa ingår 90 % i beräkningarna. I beräkningarna för dagbesöken ingår fr o m 2005 en tillägsberäkning av aktivitetsutläggerna för de dagbesök som har ett högre utlägg för aktivitet än dagbesök generellt, t ex greenfee och inträdesavgifter. Antalet beräknade dagbesök har minskat med drygt 2 % 2010 jämfört med 2009.

Hotellen är den omsättningsmässigt viktigaste kommersiella övernattningskategorin med 40 % av omsättningen för alla kommersiella övernattningar 2010. Det minskade antalet gästnätter 2003 jämfört med 2001 beror i huvudsak på att SCB "klassade" tre anläggningar som vandrarhem. Antalet gästnätter har ökat med nästan 11 % och omsättningen har ökat med 1,7 miljoner kronor 2010 jämfört med 2009.

Mätt i antalet övernattningar är camping inkl campingstugor den vanligaste kommersiella boendekategorin med 25 % av samtliga kommersiella övernattningar 2010.

I kategorin övrig övernattnig redovisas tillfällig övernattnig vid arrangemang. Arvikafestivalen svarar för merparten och ökningen var markant 2007 p g a av en utökad redovisning och har ökat ytterligare år 2008. Hela utläggget/omsättningen redovisades 2008 som aktivitet utifrån biljettförsäljningen och inkl övrig konsumtion enligt turistikronan för camping 2009-10. Antalet gästnätter är en beräknad andel av biljettköparna inkl en beräknad andel funktionärer, artister, journalister, försäljare m m men exkl lokalbefolkning och de som övernattar i ngn kommersiell logikategori och redan ingår i beräkningarna. Antalet beräknade övernattningar har minskat med ca 19 500 gästnätter 2010 jämfört med 2009. Försäljningen av endagsbiljetter redovisas under dagbesök.

I kategorin grupplogi ingår Arvika Cup i beräkningarna 2009-10 som tidigare har redovisats under övrig övernattnig.

Boende hos släkt/vänner är den vanligaste boendeformen med 34,5 % av samtliga övernattningar 2010. Tillsammans svarar de icke kommersiella övernattningskategorierna, fritidshus och släkt/vänner, för 47 % av samtliga övernattningar och 25 % i motsvarande del av turismomsättningen 2010.

Beräkningarna fr o m 2009 innehåller några förändringar vilket har påverkat omsättning m m i kategorierna hotell, fritidshus, släkt/vänner och dagbesök. För hotellen används den logiintäkt som hotellen rapporterar till SCB som grund för det totala utläggget och ingen målgruppsfördelning av omsättning/utlägg redovisas. Dock redovisas antalet gästnätter i målgrupper. Tidigare har logipriser på hotellen redovisats som beräkningsgrund vilket har inneburit en osäkerhet då hotellen oftast debiterar ett lägre pris än de redovisade riktpiserna. Fördelningen av utlägggen i kategorierna hotell, fritidshus, släkt/vänner och dagbesök är fr o m 2009 enligt en specialkörning. *Resurs har sedan 2009 indelat Sverige i ett antal "turismklasser" med liknande turismprofil istället för att använda läns- eller Sverigestatistik.* Även utläggnivån innefattas i de tre sistnämnda kategorierna. Antalet gästnätter hos släkt/vänner har utökats med antal utländska gästnätter/invånare enligt TDB.

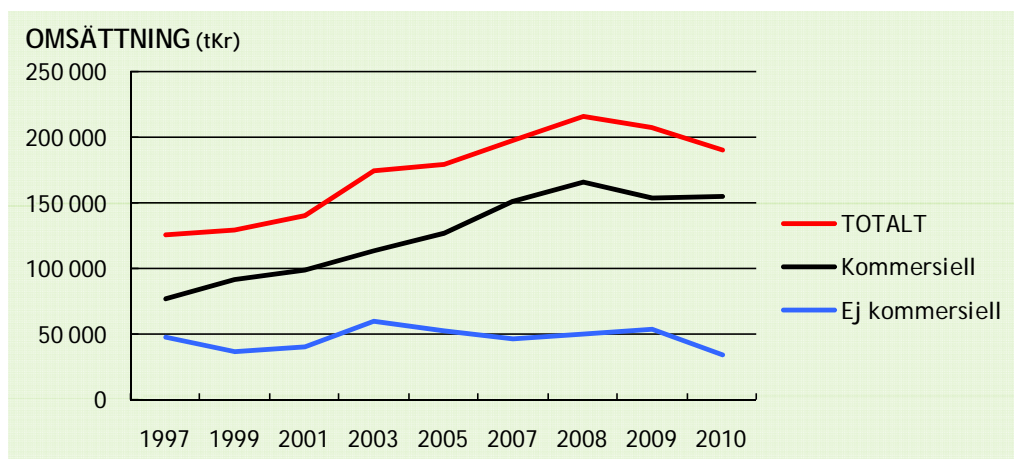
RESULTAT TURISMEN I ARVIKA KOMMUN 2010

OMSÄTTNING TOTALT OCH PER KATEGORI

Kategori (tKr)

Kommersiella	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2008	2009	2010
Hotell	29 805	36 746	34 726	33 754	41 213	51 804	49 341	40 650	42 330
Affärs	18 707	16 603	18 044	18 614	21 431	25 497	24 132		
Konferens	1 882	2 945	1 127	2 351	4 095	4 039	5 333		
Grupp	2 097	6 629	7 236	3 174	3 155	2 675	4 907		
Fritid	7 118	10 570	8 319	9 614	12 531	19 592	14 969		
Stugby	4 746	5 439	9 184	3 417	2 349	1 744	2 002	4 640	2 878
Stuga/rum	997	1 749	2 427	3 344	3 547	3 503	2 572	1 645	3 845
Camping	11 802	12 798	14 012	18 001	20 768	27 382	22 406	22 491	21 023
Fri camping/kanoting	7 916	37 722	5 713	6 916	7 003	8 754	8 679	8 365	12 185
Vandrarhem	464	884	658	5 710	5 848	6 844	9 607	7 548	8 420
Grupplagi	1 007	1 121	1 260	1 121	739	1 197	682	1 320	2 047
Gästhamn	27	38	38	42	45	96	0	163	78
Övrig övernattnig*	2 475	3 695	3 642	5 548	4 605	15 443	16 451	17 048	12 493
Dagbesök	18 014	22 256	27 952	36 523	40 916	34 871	54 131	49 707	49 616
	77 253	92 448	99 612	114 376	127 033	151 638	165 871	153 577	154 915
Övriga									
Fritidshus	14 008	9 079	4 539	9 591	8 132	11 319	10 561	9 179	9 444
Släkt/vänner	33 667	27 682	35 746	49 635	43 354	34 258	38 863	44 020	24 876
Genomfartsresenärer	529	572	609	705	831	851	888	896	890
	48 204	37 333	40 894	59 931	52 317	46 428	50 312	54 095	35 210
TOTALT	125 457	129 782	140 507	174 309	179 351	198 066	216 183	207 672	190 125

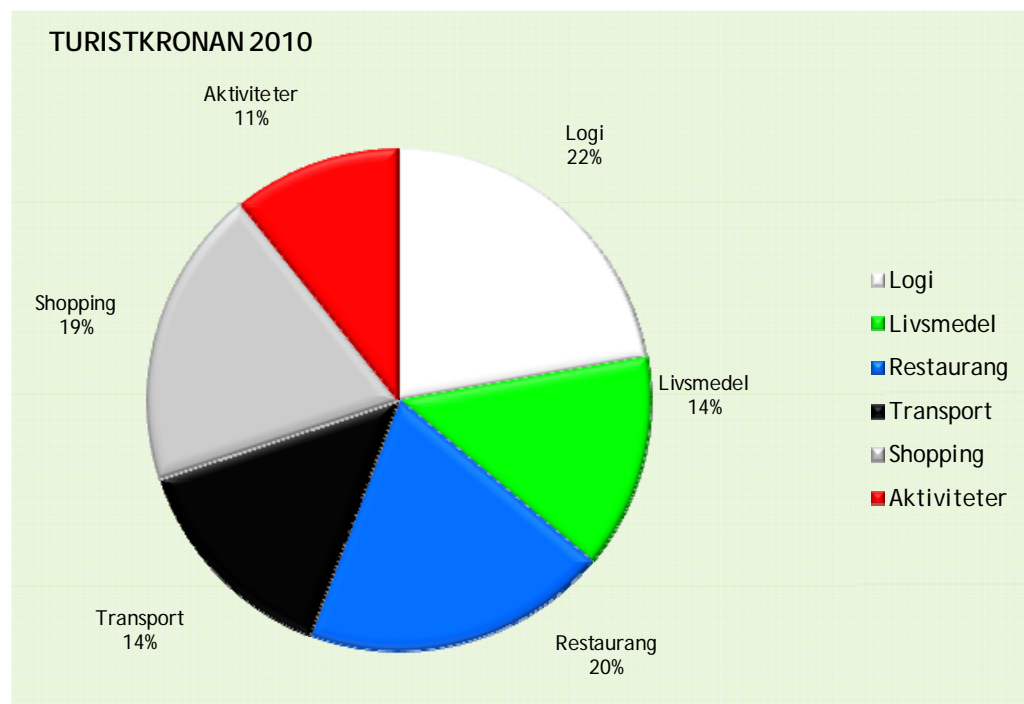
*Ökningen fr o m 2007 beror på en utökad redovisning av Arvikafestivalen. I beräkningarna fr o m 2009 ingår även övrig konsumtion inkl logi enligt turistkronan för camping. Arvika Cup redovisas under grupplagi fr o m 2009.

OMSÄTTNING FÖRDELAD PÅ BRANSCHER

(tKr)	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2008	2009	2010
Logi	22 334	25 558	25 301	28 757	32 763	40 689	38 189	40 600	41 597
Livsmedel	23 693	20 830	20 173	31 313	25 463	28 821	24 692	28 403	25 975
Restaurang	23 269	26 068	28 854	32 046	29 097	39 989	41 848	44 201	36 849
Transport inkl bensin	18 040	19 332	18 504	29 604	27 100	25 488	27 965	35 604	26 631
Shopping	26 999	26 146	33 782	38 556	41 165	41 587	48 819	33 046	36 008
Aktiviteter	11 123	11 848	13 895	14 033	23 763	21 493	34 670	25 819	20 190

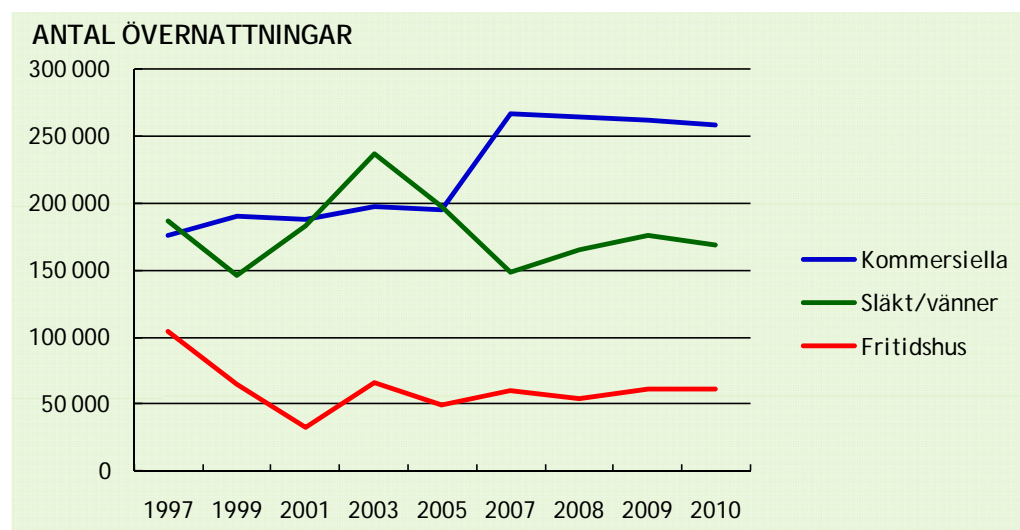
Här visas fördelningen av "Turistkronan" för de branscher som påverkas. Denna fördelning varierar normalt inte mycket i Sverige. Restaurang och logi brukar ligga högst omsättningsmässigt. Men under den senaste 10-årsperioden finns ändå stora förändringar, oftast för restauranger, transport och shopping. Den höga andelen shopping i Arvika kommun beror i huvudsak på ett relativt stort antal dagbesök. Ökningen för aktivitet fr o m 2005 beror i huvudsak på en tilläggsberäkning av aktivitetsutläggerna för de dagbesök som har ett högre utlägg för aktivitet än dagbesök generellt, t ex greenfee. 2008 beräknades hela biljettförsäljningen till Arvikafestivalen som aktivitet.

ÖVERNATTNINGAR/BESÖK

Övernattningar	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2008	2009	2010
Hotellrum (rumsnätter)	22 450	24 153	25 492	24 049	25 228	30 235	30 353	29 684	32 265
Hotellbäddar	29 519	32 411	34 492	31 323	33 663	39 244	38 608	39 931	44 232
Affärs	17 084	13 498	15 100	15 642	15 418	17 404	17 115	15 432	17 947
Konferens	1 719	2 394	943	1 976	2 946	2 757	3 782	4 057	3 609
Grupp	2 292	6 054	8 365	3 082	2 830	2 193	4 286	4 033	5 209
Fritid	8 424	10 465	10 084	10 623	12 469	16 890	13 425	16 409	17 467
Stugby	14 054	14 619	22 100	7 946	5 400	4 172	4 578	6 549	9 223
Stuga/rum	4 068	6 360	7 958	9 555	9 718	9 099	6 681	4 701	10 118
Camping, Tält/Husvagn	51 448	54 813	50 502	62 953	69 062	71 586	56 696	55 548	49 992
Campingstugor	8 813	10 143	11 843	8 083	8 506	19 273	15 264	14 266	14 045
Vandrarhem	1 688	2 996	2 124	10 289	10 830	13 826	14 780	12 685	13 918
Grupplagi	4 030	4 230	4 270	4 005	3 285	4 274	2 480	7 254	8 531
Gästhamn	266	376	300	313	281	535	0	678	340
Fri camping	23 480	20 660	9 835	14 345	9 600	13 160	13 335	11 335	18 365
Kanoting	24 600	24 500	24 800	23 500	24 900	29 542	29 000	28 500	28 500
Övrig övernattning*	13 750	19 450	19 170	25 220	20 020	61 774	84 800	80 413	60 943
Kommersiella	175 716	190 558	187 394	197 532	195 265	266 485	266 222	261 860	258 207
Fritidshus	103 760	64 850	32 425	66 147	49 286	59 576	54 160	61 607	60 930
Släkt/vänner	187 040	145 695	183 315	236 358	197 063	148 947	165 375	175 379	168 084
Övriga	290 800	210 545	215 740	302 505	246 349	208 523	219 535	236 986	229 014
TOTALT	466 516	401 103	403 134	500 037	441 614	475 008	485 757	498 846	487 221
Dagbesök	87 872	101 163	127 054	120 141	130 109	107 131	177 660	161 608	158 110
Genomfartsresenärer	3 780	3 945	4 060	4 275	4 375	4 480	4 440	4 480	4 450

* Ökningen fr o m 2007 beror på en utökad redovisning av Arvikafestivalen. I beräkningarna fr o m 2009 ingår även övrig konsumtion inkl logi enligt turistkronan för camping. Arvika Cup redovisas under grupplagi fr o m 2009.

SYSSELSÄTTNING

Fram till 2002 anges sysselsättningen i årsverken samt i beräknat antal årsanställda. Årsverken avser en person som arbetar 100 % av arbetstiden hela året. Med tanke på sjukdom och annan frånvaro är dock arbetstiden 75-93 % beroende på bransch. Beräknat antal årsanställda har beräknas till 20 % mer än antal årsverken. Med tanke på säsongarbeten är antalet sysselsatta under sommarperioden betydligt högre.

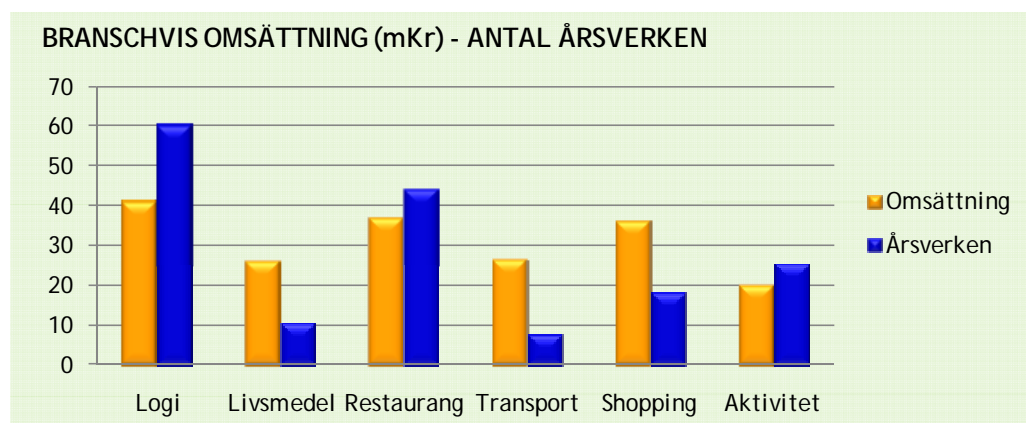
Ny redovisning av sysselsättning

Från 2002 har Resurs AB, i samarbete med SCB, utvecklat en metod där vi kan redovisa sysselsättningen i form av antal anställda. Detta innebär också att vi kan redovisa sysselsättning med regionalt och ibland lokalt anpassade tal för kommunen. Nya redovisningen är nyttjad fr o m 2003.

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2008	2009	2010
Livsmedel	13,2	10,6	9,6	14,3	11,0	11,3	9,4	10,7	10,6
Restaurang	26,1	26,9	27,2	46,9	40,2	47,3	47,8	50,3	44,2
Transport	6,6	6,5	5,7	10,8	9,3	8,2	8,7	11,1	8,0
Shopping	15,7	13,9	16,8	21,5	21,7	24,3	27,6	18,6	18,3
Aktivitet	17,1	16,8	18,0	21,6	34,5	29,4	45,8	34,0	25,8
Logi	32,2	33,6	31,2	51,0	53,3	68,7	61,0	64,6	60,7
Administration	3,0	2,2	2,4	2,6	2,6	2,8	2,8	2,8	2,8
TOTALT	114	110	111						
Årssystem, ny metod				169	173	192	203	192	171
Beräknat antal årsanställda	135	130	135						

Observera att sysselsättningen inte är en bild av verkligheten utan ger ett resultat vad omsättningen ger upphov till. Verkligheten kan vara att företagen istället väljer att ta ut större eller mindre vinster.

Resultatet för 2010 är, i några fall, inte direkt jämförbart med tidigare år. Detta beror på att företag i de branscher som påverkas av turismen kan ha sorterats in i nya SNI-koder enligt SNI 2007. Detta är tillämpat i 2010 års resultat. När SCB utförde denna nya indelning har en del företag flyttats till angränsande eller ny kod och detta kan påverka resultatet något. Detta berör främst livsmedel och shopping.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna delas in i två delar:

- DIREKTA** avser de skatteintäkter som kommer från sysselsättningen i de företag som direkt påverkas av besökarens utlägg.
- TOTALA** avser alla företag som påverkas, t ex tvätteriet som tvättar hotellets linne. Detta är också att se som den totala effekten, d v s om all turism försvinner påverkas också många andra företag som levererar varor och tjänster.

(tKr)	2010
DIREKTA	
Kommun	6 743
Landsting	3 468
TOTALA	
Kommun	15 401
Landsting	7 922

2010 har Resurs infört en ny, och mer tillförlitlig, metod att beräkna skatteintäkterna. När SCB levererade data för 2009 var detta med den nya SNI-indelningen, SNI 2007. Detta innebar också att Resurs fick tillgång till säkrare data för att beräkna såväl omsättning, som sysselsättning och skatteeffekter. Av dessa skäl redovisas bara resultat för 2010, men historiskt följer skatteintäkterna nästan proportionerligt med utvecklingen av sysselsättningen.

Den totala skatteintäkten tar nu enbart med summan av de direkta och indirekta effekterna enligt ovan nämnda text efter "TOTALA". Från 2010 tas ingen hänsyn till den multiplikatoreffekt som traditionellt har nyttjats för ekonomiska beräkningar. Multiplikator har använts för att visa den samhällsekonomiska effekten, men det är så många faktorer som styr denna att det är svårt att redovisa ett rättvisande resultat. Den samhällsekonomiska effekten är dock betydligt högre än den totala som här redovisas.

En ökad skatteintäkt för kommunerna innebär motsvarande minskning av skatteutjämningsbidraget. Kommunernas "vinst" vid ökad sysselsättning innebär alltså inte direkt mer pengar i kommunkassan i form av skatteintäkter utan istället minskade kostnader för arbetsmarknadsåtgärder och olika former av bidrag. Den viktigaste effekten är dock att en ökad sysselsättning också kan innebära en inflyttning och därmed ökat skatteunderlag eller förhindra utflyttning och därmed bibehållit skatteunderlag.

REGIONAL HANDELSSTATISTIK (SCB)

Följande fakta avser år 2009. Statistiken bygger på företagens omsättningsredovisning till Skatteverket och är exklusive moms. Omsättning per invånare över rikssnittet är **gulmarkerad**.

Bransch	Inrikes oms exkl moms milj kr	Antal anställda	Antal enheter	Oms/ invånare	Rikssnitt/ invånare	Oms +/- rikssnitt milj kr
Butiker, varuhus, stormarkn med brett sort.	505,6	204	16	19373	22327	- 77,1
Spec livsm butiker samt sprit o tobak	99	38	10	3792	3921	- 3,4
Bensinstationer	148,6	33	8	5693	6477	- 20,5
Butiker för övriga hushållsvaror	504,4	288	90	19326	26406	- 184,8
Hotell	40,1	63	8	1537	3018	- 38,6
Semesterbyar, vandrarhem, stugbyar m.m.	5	4	4	193	199	- 0,2
Restauranger	102,6	131	43	3931	6296	- 61,7

Tyvär förekommer olika former av registerförändringar, avgränsningar, sättet att redovisa moms etc. Uppgifterna bör därför användas försiktigt för att belysa förändringar mellan närliggande år. Av sekretesskäl har uppgifter från branscher med färre än tre enheter slagits samman med den bransch med näst minst enheter inom samma huvudbransch. Omsättning och antal anställda redovisas för dessa branscher sammanslaget. För varje separat bransch redovisas endast antal arbetsställen.

”Butiker, varuhus och stormarknader med brett sortiment” (livsmedel) innefattar oftast mycket mer än livsmedel vilket försvårar gränsdragningen mellan dagligvaru- och sällanköpshandel. Detsamma gäller ”Butiker för övriga hushållsvaror” (shopping) inräknade i sällanköpshandeln vilka kan ha ett bredare sortiment innefattande produkter tillhörande dagligvaruhandeln.

Observera att i hotellens redovisade omsättning till SCB ingår ofta även omsättning för restaurangverksamhet, dans och andra säljintäkter (garage, garderob, hygienvaror, etc.).

UTVECKLING TURISMEN I VÄRMLAND 2010

Turister och resenärer som besöker Värmland spenderade 2,4 miljarder kronor under 2010. Trots ökat antal övernattningar så minskade omsättningen något från 2009. Detta berodde främst på att hotellgäster valde att spendera betydligt mindre per person och dygn än tidigare år. Detta gällde även de som övernattade hos släkt och vänner.

Den bransch som påverkades mest negativt var shopping och skälet till detta kan vara en kombination av finanskrisen och det fina sommarvädret. Bra sommarväder stimulerar till andra aktiviteter än shopping. En bra vintersäsong, för tredje året i rad, är förklaring till ökningarna för utlägg på aktiviteter.

I ovanstående är gränshandel inte inräknat och bara denna beräknas omsätta drygt 2,5 miljarder kronor enligt den räknemetod som nyttjats. Detta avser norska inköp i de kommuner som gränsar till Norge, men också några andra som bör påverkas. Gränshandeln har ökat mycket de senaste åren och nya köpcentra har etablerats och de kommuner som påverkas mest är Eda och Årjäng.

Totala antalet övernattningar i de kommersiella boendeformerna, camping, stugbyar och vandrarhem ökade åter 2010. Hotellen hade en ökning mätt i antal övernattningar, men hotellgästerna spenderade betydligt mindre än 2008 och 2009. Camping redovisar oförändrat antal övernattningar från 2009, men resultaten för 2002 till 2007 är förmodligen för högt beräknade och 2009/2010 kan därför vara rekordår. De icke kommersiella boendeformerna visar större variation mellan åren eftersom de påverkas av andra faktorer än marknadsföring. Här märks mest vädrets inverkan och speciellt sommaren 2000 som var extremt dålig med mycket nederbörd.

Stugbyar visar en stor minskning 2009 i den officiella statistiken för stugbyar. Samtidigt visar SCB SoL-register en stor ökning. Detta beror på att anläggningar flyttats mellan dessa kategorier och i detta resultat har dessa två slagits ihop. Stugbyar visade också en stor ökning mellan 2000 och 2001. Detta berodde på att anläggningar lagts in i statistiken från SCB för stugbyar, anläggningar som i detta resultat tidigare redovisats som uthyrning av stugor och lägenheter. 2002 var ett tidigare rekordår för stugbyar i Värmland och detta kan bero dels på en bra vintersäsong och dels på att sommarvädret var extremt bra detta år.

Den kraftigt ökade gränshandeln, men också andra faktorer, har förändrat strukturen för flera branscher i Värmland. Normalt ökar omsättning per anställd med arbetskostnadsindex mellan åren, oftast en ökning med 2-4 % per år. För livsmedelshandel i Värmland har dock ökningarna varit väsentligt högre vilket borde bero på fler stormarknader med hög omsättning per anställd. För hotell och restauranger har utvecklingen varit den motsatta, med lägre omsättning per anställd de senaste åren.

UTVECKLING TURISMEN I SVERIGE 2010

De viktigaste faktorerna som påverkar resandet är vädret, ekonomin och olika typer av omvärldshändelser. För att få en uppfattning om utvecklingen av turismen internationellt, regionalt och lokalt, måste hänsyn tas till dessa faktorer i Sverige och omvärlden.

De tio senaste åren har turismen i Sverige påverkats mycket av vädret, speciellt under somrarna, men också på grund av snötillgången under vintrarna. Bra respektive dåligt sommarväder påverkar främst de enklare boendeformerna som camping, fritidsbåt, eget fritidshus, vild camping, m fl. För vädret finns dock stora regionala variationer.

- △ Sommaren 2001 var en mycket bra sommar med mycket sol och lite nederbörd.
- △ Sommaren 2002 var en av de bästa någonsin med mycket sol och lite nederbörd.
- △ Sommaren 2003 erbjöd ett väder som var det bästa sen mätningar startade med tropisk värme redan i maj och detta varade nästan hela sommaren.
- △ Sommaren 2004 tillhörde en av de sämre det senaste decenniet med mycket regn.
- △ Sommaren 2005 inleddes med extremt kallt väder hela juni, en kort period av värme och sol de tre första veckorna i juli och därefter regnigt fram till början av september.
- △ Vintern och våren 2006 hade en god snötillgång i stora delar av Sverige. Sommaren inleddes med varm och solig juni och juli. Hösten var regnig med rekordnederbörd på många orter, sammantaget dock en bra sommar. November och december hade värmerekord vilket påverkade inledningen på vintersäsongen.
- △ Våren 2007 var det snöbrist som påverkade vinterturismen negativt. Sommaren var en av de vädermässigt sämre på många år, sämsta sen år 2000.
- △ Våren 2008 var mycket positiv med god snötillgång och positiva siffror för fjällen. Sommaren var dålig förutom en kort period i slutet av juli. Året avslutades med en finanskris som innebar ett kraftigt minskat affärs-, och fjärrresande, men också stor minskning för flyg- och biltrafik.
- △ Våren 2009 var det god snötillgång och de flesta skidområden hade nya omsättningsrekord. Sommarvädret var sämre än snittet med en kort period av värme i början av juli. Finanskrisen innebar ett kraftigt minskat affärsresande med negativa resultat för flyg och hotell i Sverige, men dock en viss återhämtning under årets två sista månader.
- △ Våren 2010 var det god snötillgång i hela Sverige och även skidanläggningar i Götaland slog nya rekord. Sommaren hade en kylig inledning, men från midsommar var det mycket bra väder under drygt en månad. Fritidsresandet påverkades inte av finanskrisen och affärsresandet återhämtades något.

Här finns också andra faktorer som påverkat resandet i och till Sverige, delvis med stora lokala variationer. De viktigaste faktorerna de senaste åren har varit följande:

- ▲ 1 juli, 1999 Tax-free upphörde mellan EU-länder
- ▲ 1 juli, 2000 Öresundsbron öppnades
- ▲ Under 2001 Svenska kronan svag och antydning till lågkonjunktur
- ▲ 11 sep 2001 Terrorådaden i USA
- ▲ 2005 Bensinpriset i Sverige når upp till 12:-/liter
- ▲ 2008 Finanskrisen i slutet av året och bensinpriset når upp till 14:- per liter
- ▲ 2009 Finanskrisen påverkade affärsresandet negativt

Här finns också andra faktorer som påverkat internationellt resande som SARS (Asien och Kanada), krig i Irak och Israel, flodvågskatastrofen i Asien, terroråd i Madrid, London, Bali, Sri Lanka och Egypten. Dessa händelser har påverkat ett antal länder, men kan också ha påverkat det globala resandet mer eller mindre.

Fritidsresandet styrs främst av väder och ekonomi.

Affärsresandet styrs främst av ekonomi och omvärldshändelser.

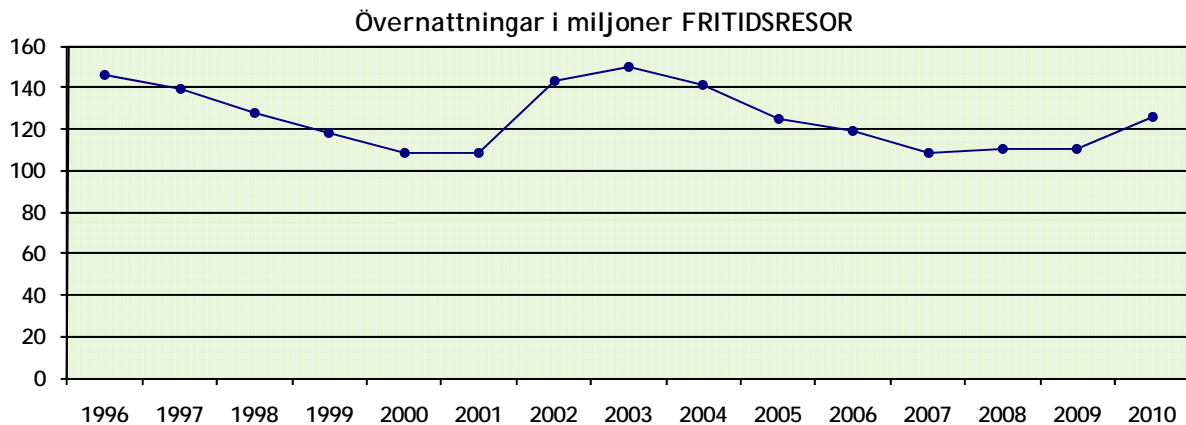
SVENSKARNAS FRITIDSRESOR I SVERIGE

Övernattningsresor i Sverige

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Övernattningar i miljoner	128,1	118,6	108,7	108,4	143,7	149,8	141,0	124,9	119,1	108,6	110,6	110,9	125,8

Under våren 2001 vände det för turismen i Sverige och antalet övernattningar vid fritidsresor i Sverige hade ökning varje månad under resterande delen av året, hela 2002 och delvis 2003. 2004-07 minskade antalet övernattningar, dels beroende på sämre sommarväder och dels beroende på kortare vintersäsong. Mindre ökning 2008 och 2009 avser främst kommersiella övernattningar för hotell och stugor, men ökningen 2010 avsåg de flesta boendeformer.

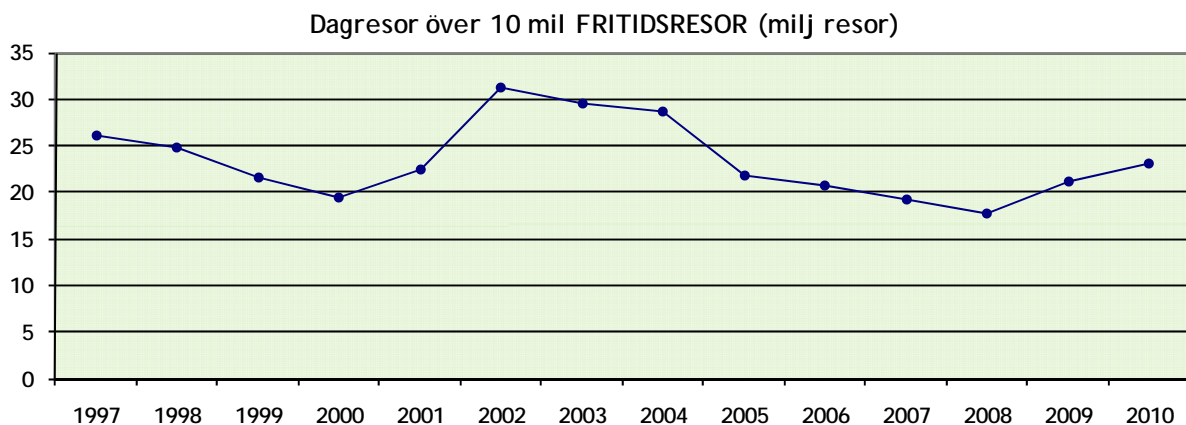
Övernattningar hos släkt och vänner har svarat för de stora minskningarna, från 70 miljoner övernattningar 2002 till 46 miljoner 2009, men ökade 2010 till 53,5 miljoner. Övernattningar i egna fritidshus har legat på ungefär samma nivå de senaste åren, med 32 miljoner övernattningar 2010. Svenska fritidsgäster på hotell har ökat mycket de senaste åren. De övriga kommersiella boendeformerna stugbyar, vandrarhem och camping har förändringar som mer följer vädersituationen respektive år.

Dagresa över 10 mil i Sverige

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dagresor i miljoner resor	24,9	21,5	19,4	22,4	31,2	29,6	28,7	21,8	20,7	19,2	17,8	21,2	23,2

Utvecklingen för dagresor, över 10 mil, följer i stort sett utvecklingen för övernattningsresor med många resor de fina somrarna 2002-04. Turistresor, resor under 10 mil men enligt angiven definition, kan ha ökat. Omsättningsutveckling för köpcentra och Vägverkets statistik visar att kortare resor kan ha ökat mycket.

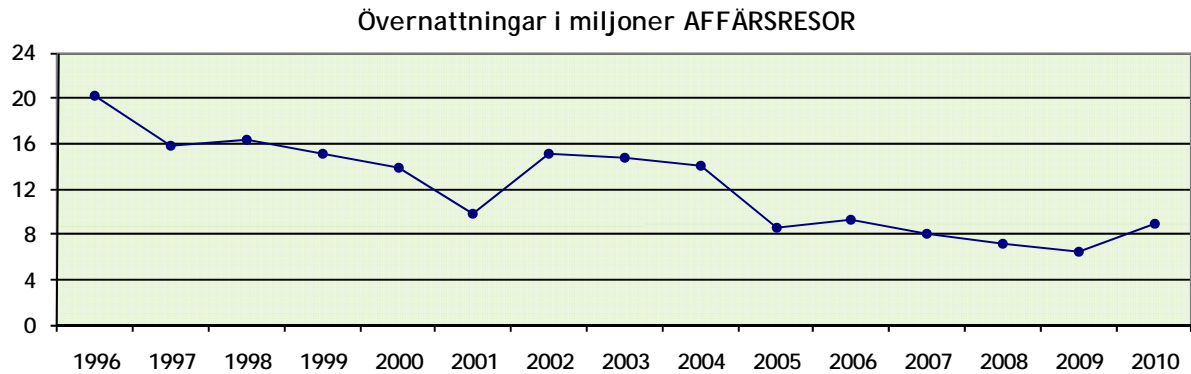
SVENSKARS AFFÄRSRESOR I SVERIGE

Övernattningsresor i Sverige

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Övernattningar i miljoner	16,3	15,1	13,8	9,9	15,1	14,7	14,1	8,6	9,3	8,1	7,2	6,5	9,0

Det finns stora variationer för övernattningar i tjänsten mellan åren. Detta avser främst enklare former av boende, som kanske främst nyttjas av hantverkare och lägre tjänstemän. För kommersiellt boende är variationerna mindre, men minskningar märks för hotellen 2008 och 2009 för att sen öka mycket 2010.

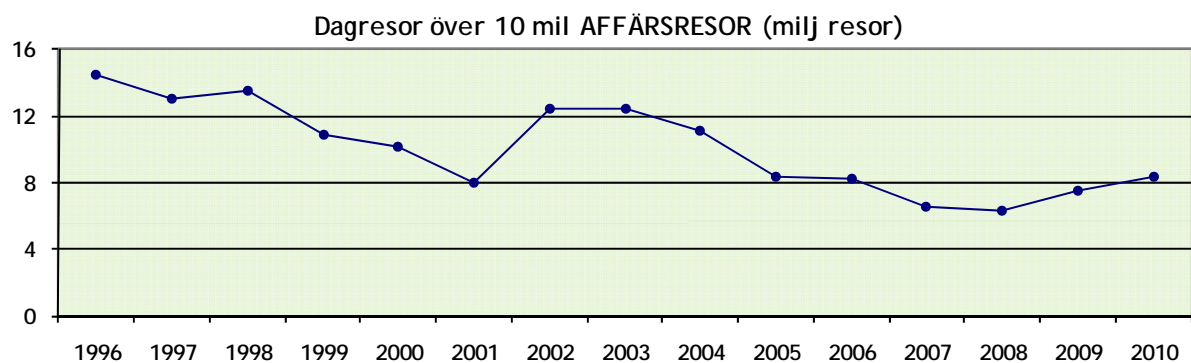
Övernattningar för affärsresor hade en stor nedgång 2001, dels beroende på lågkonjunktur, dels beroende på terrordåden den 11 september. 2005 kom åter en nedgång och finanskrisen påverkade 2008 och 2009 med färre resor och färre övernattningar per resa. 2010 ökade dock antalet övernattningar mycket.

Dagresa i Sverige över 10 mil

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dagresor i miljoner resor	13,5	10,9	10,2	8,0	12,4	12,4	11,1	8,4	8,3	6,6	6,3	7,5	8,4

Affärsresor över dagen visar nästan samma utveckling som affärsresor med övernattning. Dagresor 2009 ökade, kanske som kompensation för färre övernattningsresor. Utvecklingen för affärsresor kan också ha påverkats av ökade kontakter via Internet vilket kan innebära att man inte behöver träffas.

TRENDER

De senaste åren har turismen förändrats mycket. Övernattningar i kommersiellt boende har haft en positiv utveckling, men hos släkt/vänner och i eget fritidshus har varierat mycket (dessa två svarar för nära 70 % av alla övernattningar vid fritidsresor). Restrenden de senaste åren har varit följande:

- Vi gör hellre flera längre övernattningsresor än få korta, mätt i avstånd, gäller inte dagresor.
- Resan blir kortare, mätt i tid (mer weekendresande eller kortveckosemester).
- Vi kräver större innehåll i resan, mer att göra.
- Vi kräver större tillgänglighet, kortare tid att ta oss till resmålet.

Förändringar 2004-2010 i Sverige för några boendekategorier, i 1000-tal.

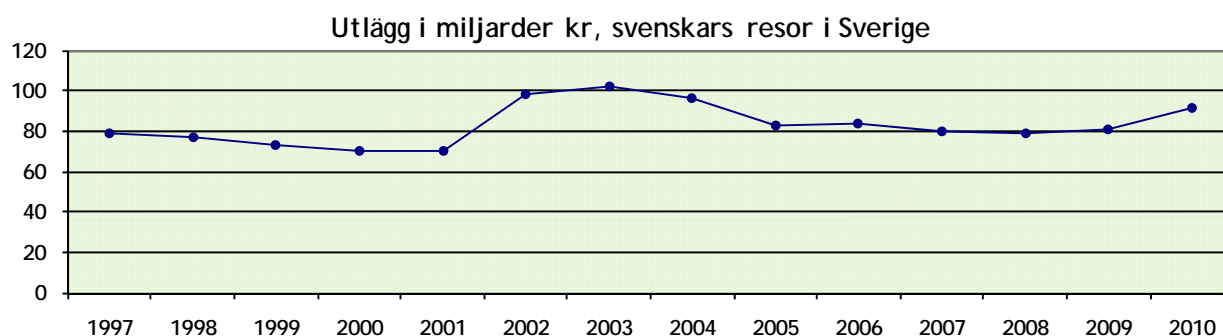
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	09-10
Hotell (SCB/Tillväxtverket)	21 546	22 936	24 260	25 449	25 921	26 028	27 365	+ 5,1 %
Stugbyar (SCB/Tillväxtverket)	3 261	3 218	3 403	3 501	3 685	3 285	3 312	+ 0,8 %
Vandrarhem (SCB/Tillväxtv.)	2 282	2 374	2 557	2 716	2 899	2 928	2 957	+ 0,1 %
Camping (SCB/Tillväxtverket)	(15 591)	(16 435)	(17 542)	(17 012)	13 725	14 476	14 443	- 0,2 %
Hyrd stuga/igh (TDB)	5 545	4 214	3 904	3 913	3 690	5 519	6 307	+ 14,3 %
Fritidshus eget (TDB)	34 007	29 804	30 265	30 436	29 983	28 308	32 373	+ 14,4 %
Släkt/vänner (TDB)	67 527	61 831	58 808	46 636	50 686	46 912	53 873	+ 14,8 %
Fritidsbåt (TDB)	1 971	1 553	1 098	1 516	1 542	1 397	1 744	+ 24,8 %
Vild camping (TDB)	2 956	2 158	1 933	2 298	2 141	1 931	3 043	+ 57,6 %
Totalt övernattningar (TDB)								
av svenskar i Sverige	155 095	133 510	128 384	116 706	117 767	117 315	134 742	+ 14,9 %
Övernattningar hos släkt/vänner								
av utländska besökare (TDB)	12 847	14 989	12 669	11 727	13 046	12 473	14 193	+ 13,8 %

Källor: SCB/Tillväxtverket = Statistiska Centralbyrån/Tillväxtverket och TDB = Rese- och TuristDataBasen.

Observera att de fyra första boendeformerna inkluderar utländska övernattningar i Sverige, men TDB visar bara svenska övernattningar förutom sista punkten.

Totala antalet svenska övernattningar för resor i Sverige ökade med nästan 15 % 2010 jämfört med 2009. Konsumtionen hade en något lägre ökningstakt, med nästan 13 %, beroende på att det främst var enklare boendeformer som ökade mest.

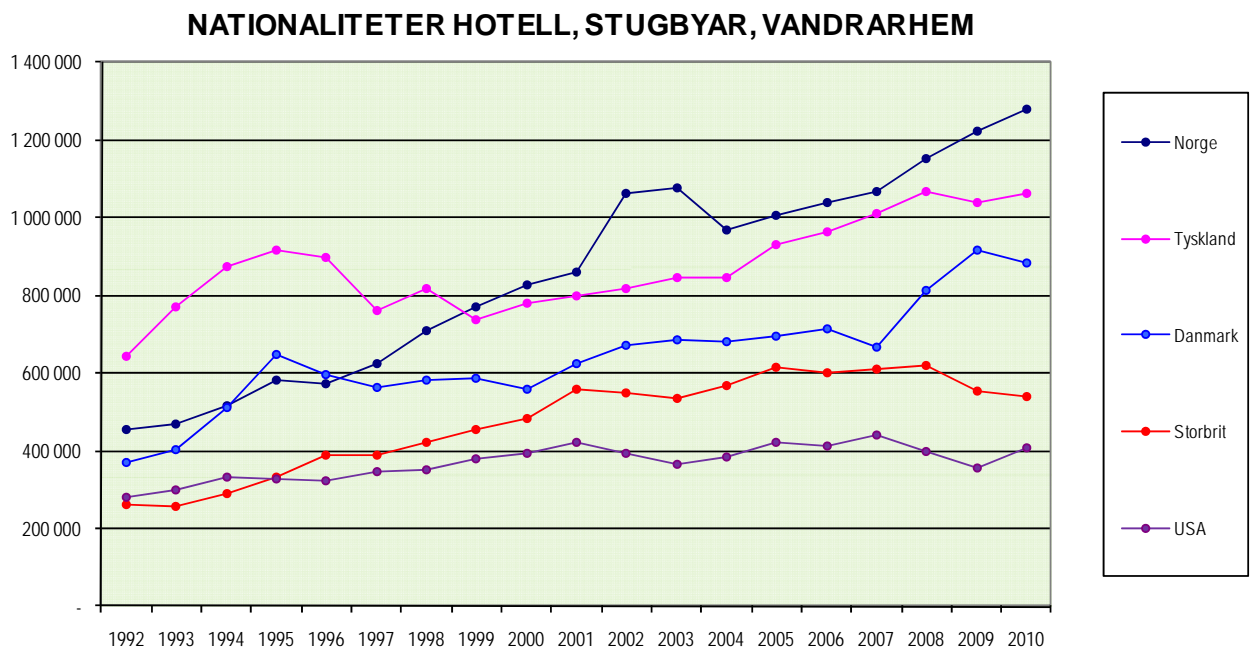
KONSUMTION

UTVECKLING FÖR VIKTIGA NATIONALITETER

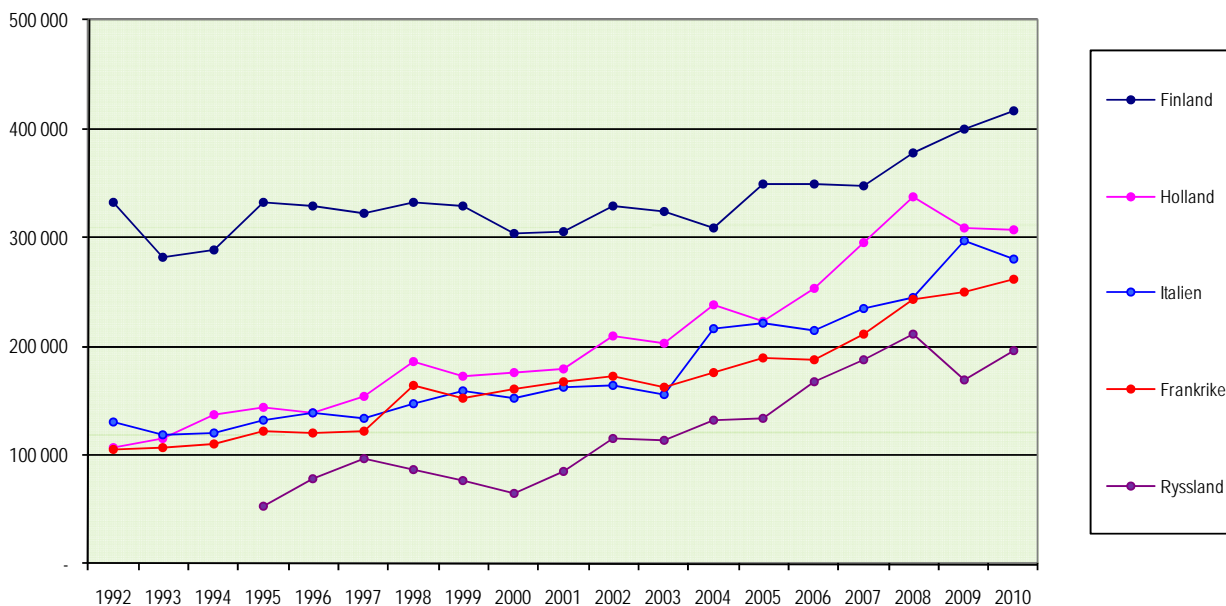
Det utländska resandet till Sverige har ökat mycket de senaste åren. För övernattningar hos släkt och vänner i Sverige, enligt TDB, avser detta mest från de nordiska grannländerna samt Tyskland, USA, Polen och Storbritannien. Här märks också stora ökningar från länder där Sverige haft stor invandring, staterna på Balkan, Iran och Thailand, men också från Frankrike och Spanien.

För hotell, stugbyar och vandrarhem visas här två diagram för de 10 största nationaliteterna. Det första avser de fem största och det andra visar nationaliteterna på plats 6-10. Camping är inte medtaget då denna kategori inte särredovisat flera av nationaliteterna. Under 2010 var det 3 460 884 utländska övernattningar på camping och fyra nationer, Norge, Danmark, Tyskland och Nederländerna svarade för nästan 90 % av dessa.

Diagrammen blir lite annorlunda om de visas enbart för hotellen. Fyra nationer har många övernattningar i stugbyar och vandrarhem, Norge, Tyskland, Danmark och Nederländerna. Motpolen är exempelvis Italien, Frankrike, USA och Japan som har få övernattningar i dessa boendeformer. Sett på längre sikt har många nationer en positiv utveckling, undantaget är USA. Största ökningar senaste åren har Danmark och Norge.

De fem största nationerna har 54 % av alla utländska övernattningar i hotell, stugbyar och vandrarhem. Om även camping inräknas ökar dominansen för Norge, Tyskland och Danmark. Utländska fritidshusägare i Sverige kommer också från dessa tre länder.

NATIONALITETER HOTELL, STUGBYAR, VANDRARHEM

Observera att diagrammen har olika skalor, samt att övernattningar för ryssar bara finns särredovisat från 1995. Tabellen nedan visar utvecklingen för de 15 största nationaliteterna de senaste åren. Ryssland och USA ökade mycket 2010, men det mest anmärkningsvärda är den stora minskningen för Polen. Det finns bara ytterligare två nationer som har mer än 50 000 övernattningar och det är Belgien med 91 875 och Österrike med 82 374. Därefter följer Australien, Kanada och Estland på platserna 18-20.

15 STÖRSTA NATIONALITETER ÖVERNATTNINGAR I HOTELL, STUGYAR OCH VANDRARHEM

	2007	Ändring fr 2006	2008	Ändring fr 2007	2009	Ändring fr 2008	2010	Ändring fr 2009
1 Norge	1 065 743	+ 2,3 %	1 150 562	+ 8,6 %	1 221 622	+ 8,0 %	1 276 949	+ 4,5 %
2 Tyskland	1 011 991	+ 5,5 %	1 064 899	+ 5,4 %	1 040 571	- 0,3 %	1 059 881	+ 1,9 %
3 Danmark	668 044	- 5,8 %	812 265	+ 21,4 %	914 727	+ 17,2 %	884 522	- 3,3 %
4 Storbritannien	608 218	+ 0,4 %	621 423	+ 2,2 %	552 097	- 10,0 %	540 222	- 2,2 %
5 Finland	347 751	- 0,1 %	377 943	+ 7,1 %	399 593	+ 7,7 %	415 769	+ 4,0 %
6 USA	440 550	+ 4,6 %	396 463	- 9,5 %	356 313	- 9,4 %	406 626	+ 14,1 %
7 Nederländerna	295 104	+ 17,1 %	337 053	+ 13,8 %	307 779	- 6,7 %	307 126	- 0,2 %
8 Italien	234 607	+ 9,5 %	244 620	+ 3,0 %	297 206	+ 22,1	279 768	- 5,9 %
9 Frankrike	210 978	+ 13,3 %	242 257	+ 15,0 %	249 867	+ 4,7 %	261 664	+ 4,7 %
10 Ryssland	187 038	+ 11,9 %	211 796	+ 13,1 %	169 837	- 17,7 %	195 201	+ 14,9 %
11 Spanien	182 319	+ 13,6 %	168 024	- 8,0 %	171 201	+ 2,1 %	177 541	+ 3,7 %
12 Schweiz	126 052	+ 16,5 %	128 542	+ 2,5 %	140 701	+ 11,2 %	152 021	+ 8,0 %
13 Kina	113 882	+ 15,0 %	102 037	- 10,4 %	95 624	- 5,2 %	110 549	+ 15,6 %
14 Polen	140 120	+ 34,1 %	149 173	+ 7,0 %	142 378	+ 1,6 %	110 205	- 22,6 %
15 Japan	102 339	- 8,9 %	101 882	- 1,8 %	92 316	- 8,6 %	95 995	+ 4,0 %

Källa: SCB/Tillväxtverket.

DEFINITION AV TURISM

Alla beräkningar är gjorda för att följa "Turismens begreppsnyckel", utgiven av Turistdelegationen 1995. Definitionen är framtagen av World Tourist Organization (WTO) på uppdrag av FN där den antogs 1993. Turistdelegationen har svarat för att anpassa denna till svenska förhållanden samtidigt som det fastställts att alla länder inom EU skall följa samma beräkningsprinciper. Turistdelegationens verksamhet flyttades till Nutek 2006 som numera ingår i Tillväxtverket.

Grunddefinitionen: **Aktiviteter som företas av en person som reser från ordinarie bostadsort för övernattnig eller dagbesök. Avsikten kan vara såväl arbete som fritid.**

Definitionen innehåller ett antal undantag (som inte är turism) där de viktigaste kan sammanfattas med att man av olika anledningar är tvungen att åka till en viss plats. De viktigaste av dessa är följande: Arbetspendling, sjukvård, ordinarie skolgång, militärtjänstgöring, ambassad- och konsulatpersonal, asylsökande (invandrarförläggningar).

"Turismens begreppsnyckel" fastställer också att det är resenärens konsumtionsutlägg som skall beräknas. Dessa utlägg avser: logi, livsmedel, restaurang, transport, shopping och aktiviteter.

Turismen delas upp i tre former: Inhemsk, inresande och utresande

Enligt Tillväxtverket kan dessa former nyttjas för ett geografiskt område, t ex församling, kommun eller län. Indelningen, kombinerad med basdefinitionen "utanför ordinarie bostadsort", innebär att vi har beräknat effekterna för dem som rest till ett område utanför ordinarie bostadssort.

Denna rapport redovisar inresande turism. För att få ett resultat på totala rese- och turistindustrin måste utresande turism, genomfartsresenärer och regional shopping läggas till.

Utresande turism/regional shopping

Den utresande turismen avser personer som reser ut från det egna området (där de är bosatta). En stor del av deras utlägg stannar kvar i området i form av utlägg för resan. Dessa ger omsättning och sysselsättning för tåg-, buss- och flygtrafik samt resebyråer.

För att få med regional shopping mellan olika kommuner kan resvaneundersökningen (RVU) från Statistiska Centralbyrån (SCB) nyttjas och kombineras med regional omsättningsstatistik. Nämnade delar måste läggas till den inresande turismen för att erhålla totala rese- och turistindustrin. Det finns dock ingen anledning att göra beräkningar för dessa eftersom färdiga fakta kan erhållas från SCB:s regionala omsättningsstatistik.

KÄLLOR

För att beräkna turismens effekter måste alla övernattningar och besök till området kartläggas och den konsumtion som följer av dessa besök och övernattningar specificeras. Sådana uppgifter kommer från:

SCB Inkvarteringsstatistik

Statistiska Centralbyrån (SCB) tar, på uppdrag av Tillväxtverket, in inkvarteringsstatistik för hotell, stugbyar och vandrarhem. För varje enskild natt rapporterar anläggningarna hur många rum de sålt och hur många gäster de haft, vilken nationalitet gästerna har samt, för hotellen, målgrupp för rumsförsäljningen. Svarefrekvensen ligger på cirka 90 % och de som inte svarar vägs i förhållande till likvärdiga anläggningar. Från 2008 ansvarar SCB även för campingstatistik.

SCB Handelsstatistik

Omsättningsstatistik finns för varje bransch, t ex restauranger, bensinstationer och hotell. I statistiken redovisas bland annat antal företag, omsättning och sysselsättning. Resurs har statistik på detta för alla branscher som påverkas av turismen och för alla kommuner i Sverige, år för år de senaste 15 åren.

Rese- och TuristDataBasen, TDB[®]

TDB startades i full skala 1989 av Sveriges Turistråd. Nu drivs TDB av Resurs AB och är ett registrerat varumärke. TDB är en marknadsundersökning där 24 000 svenskar (minst 2 000 per månad) tillfrågas om sitt resande. Totalt finns data på över 400 000 dokumenterade resor i databasen.

Trots uppdelning på många boendekategorier och på svenska län erhålls en bra regional statistik för de flesta länen. Vid hopslagning av data för flera år finns även bra kommunala data för flertalet svenska kommuner. I TDB finns uppgifter på svenskarnas resor, övernattningar, boendeformer vid övernattningar, vad de spenderar och på vad, hur de reser, mm.

Övrigt

SCR, Sveriges Camping- och Stugföretagares Riksorganisation, har svarat för statistik på övernattningar på campingplatser fram till 2007. Resestatistik har bland annat Vägverket, Luftfartsverket, Luftfartsstyrelsen och Cruise Ferry Info (avseende färjestatistik).

GENOMFÖRANDE

För området har vi ställt i ordning en "Anläggningsammansättning". Där finns alla basfakta samlade för alla kategorier. Källorna är följande:

Övernattningar/besök

Kommersiella övernattningar, hotell, stugbyar, vandrarhem och camping kommer från SCB/Tillväxtverket. Utnyttjande av privata fritidshus, släkt/vänbesök, vild camping och andra boendeformer kommer från TDB, till viss del även camping, liksom även dagbesök avseende resor över 10 mil, enkel väg.

Från TDB kommer också data på utländska övernattningar hos släkt och vänner i Sverige. Dessa data bygger på intervjuer med 6 000 hushåll.

Utlägg/utläggsmönster

Besökarnas utlägg och utläggsmönster är tagna från TDB. Observera att samtliga utlägg och omsättningstal är inklusive moms. Med utläggsmönster avses vilka branscher som besökaren spenderar pengar på, allmänt kallat "Turistkronan".

Från 2009 har Resurs anpassat "Turistkronan" för regionala och lokala turistområden. Sverige har här delats in i olika "turistklasser", där varje område/"klass" består av kommuner med likartad storlek och likartad turism. Närmare information kan erhållas från Resurs.

Från 2009 använder Resurs också den logiintäkt som hotellen rapporterar till SCB som grund för den totala konsumtionen för hotellgästerna.

Sysselsättning/Skatteintäkter

För att få fram sysselsättning har omsättningen för varje bransch dividerats med omsättning/anställd i respektive bransch. Här har Resurs AB unika fakta för varje enskild kommun i Sverige. Skatteintäkterna bygger på kommunens egna skatteintäkter i förhållande till skatteutjämning och invånarantal, samt utdebitering av kommunal- och landstingsskatt, alla uppgifter kommer från SCB.

TuristEkonomiska Modellen, TEM[®]

Samtliga uppgifter har databehandlats i ett dataprogram, TEM, speciellt anpassat för ändamålet och dessutom i enlighet med den fastställda definitionen. Dataprogrammet introducerades av Turistrådet 1988 ägs numera av Resurs AB och är ett registrerat varumärke.